

SETKÁVÁNÍ

Ročník IX

listopad 2007

číslo

9

BRŇENSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

Všimněte si, že je tu úvodník

Když jsem hledal inspiraci pro nový úvodník do listopadového čísla Setkávání, prošel jsem si úvodníky za poslední rok a půl a uvědomil si, že jejich hloubce či postřehu se nemohu ani v nejmenším rovnat. Listopad není ani první číslo v ročníku, kde bych popsal změny v časopise, ani v sobě neskrývá významnější období církevního roku, o kterém by se dalo zapřemýšlet, o církevním svátku ani nemluvě.

Nedá se psát ani o počasí, protože "babí léto" už zcela jistě skončilo, a rozbor listopadových plískanic, mlh či přízemních mrazíků těžko někoho pohladí po duši.

Takový obyčejný měsíc je však jako stvořený pro všímání si věcí okolo nás a zamyšlení se nad vším, i nad námi samotnými. Neruší nás nervózní přípravy na významné svátky (i když jste si jistě všimli vánoční výzdoby a sortimentu obchodních domů), není tropické vedro, zahrádka už je uklizena a sněhu zpravidla nebývá tolik, abychom jej museli každou hodinu chodit odklízet. Také se nechystáme na dovolenou nebo nás v zaměstnání nečeká hromada nedodělané práce po návratu z ní.

Nuže tedy otevřeme oči a uši a přemýšlejme nad vším, co vidíme a slyšíme. Všimějme si lidí blízkých i vzdálenějších, lidí doma, v práci, ve sboru, na ulici, všimějme si jejich pohledů, úsměvů, slov, myšlenek. Netrápí je něco, s čím bych jim mohl pomoci? Nemají z něčeho radost, kterou by chtěli sdílet? Nepotřebují si prostě jen s někým popovídat? Pozoruhodné je, že si člověk spíše všimne nové reklamy, susedova nového auta nebo opraveného domu, než potřeb svého bližního.

Všimějme si okolí kolem sebe – není třeba něco vylepšit, uklidit, spravit? Doma, v práci, na ulici, ve sboru? A pokud ano, přiložíte ruku k dílu? Nebo budete jen brblat, že se o to nikdo nestará, že to nikdo nedělá?

Všimějme si toho, co nás chce oslovit. Všimějme si reklam a vyvarujme se jejich podmanivé záludnosti. Všimějme si dobrých knih, novinových komentářů či článků v časopisech, které nám mohou dát dost podnětů k zamyšlení, dost podnětů k tomu, abychom se posunuli o kousek dál.

Všimějme si toho, jak k nám promlouvá Bible. Všimějme si kázání a různých komentářů, které nás posouvají v chápání Slova Božího k vysněnému cíli. Přemýšlejme o tom a pomozme dalším lidem hledat smysl života, hledat Boha.

Všimějme si událostí kolem nás. Všimějme si akcí v místě bydliště, které nám mohou pomoci navázat nové či lepší susedské vztahy. Všimějme si akcí v práci, akcí ve sboru. Všimli jste si, že byla brigáda na úklid kostela? Byli jste tam? Všimli jste si, že začaly nové kurzy Alfa? Pomáháte při nich? Modlíte se za organizátory či za lidi tímto způsobem hledající pravdu? Všimli jste si, že díky několika dobrým duším a pilným rukou bude po velice dlouhé době rodinná neděle? Přijdete?

Zkrátka a jednoduše – listopad je jako stvořený pro všímání si, přemýšlení a aktivní účast.

Jo a všimli jste si, že v ruce držíte nový časopis, který čeká jen a jen na to, aby vás mohl oslovit spoustou nových článků? Tak do toho...

Marek Baláš

bylo

Sborová bicyklovka

Když jsem kolem osmé ráno přišel v Dambořicích do garáže, abych si namontoval jízdní kolo na střechu auta, zjistil jsem, že mám prázdnou zadní duši. Polilo mě horko. Za hodinu jsem měl být jako organizátor na místě srazu v Telnici, a i když jsem měl doma jednu duši náhradní, nikdy jsem tuto „operaci“ sám nedělal. V tu dobu Popelářovi v Brně ještě spali.

Nakonec vše dobře dopadlo. Farář nasadil duši, Popelářovi se probudili, Slávka dojela z Brna na kole, Pokorní naskládali dovnitř jednoho auta dvě kola, speciální vozík a dvě děti, další dorazili i s bicykly vlakem. Celkem 13 nadšenců, z toho 4 děti, kolem desáté dopoledne vyrazilo od nádraží v Telnici – Sokolnicích na sborový cyklovýlet po jižní Moravě. Sluníčko svítilo a byl krásný podzimní den, sobota 5. října.

Vynechali jsme Mohyly míru na vrchu Prace a zamířili přímo do kazatelské stanice v Rychmanově. Cestou jsme však krátce zastavili v Újezdě u Brna, kde je na rodném domě pamětní deska jednoho z členů našeho sboru, který za války zahynul v koncentračním táboře. Jmenoval se Emil Navrátil a byl to vzdálený strýc našeho presbytera Dana a mé manželky Jany.

V rychmanovském kostelíku jsme si pověděli, jak vznikl tento malý evangelický ostrůvek, a využili nedávno vybudovanou toaletu, která je situována na zcela neobvyklém místě. V apsidě, kde by každý při pohledu zvenku čekal spíš oltář, najde právě toto místo poslední záchranu.

Mezitím jsme překonali po provizorní lávce říčku Litavu, protože mezi Újezdem a Rychmanovem se právě buduje zcela nový silniční most. Po několika kilometrech jsme se dostali do Otnic a podél meandrujícího potoka a vysokých topolů do Bošovic. To už jsme se ocitli na území někdejšího tolerančního sboru klobouckého. V Bošovicích, které jsou dnes známé mimo jiné pekárnou a chovem papoušků, žilo vždy jen několik evangelíků, ale stále tu mají raritu: první evangelickou zvonici na Moravě. Byla postavena právě před 150 lety a vlastně za „trest“. Katolíci v tom roce odmítli „jinověrcům“ zvonit při pohřbech z věže svého kostela jako dosud a místní evangelíci si dokázali na úřadech prosadit, že jim obec jako náhradu postavila vlastní zvonici. Podobná věž za stejných okolností byla postavena ještě v neďalekých Borkovanech a zvony objednány společně z továrny ve Vestfálsku. Protože byly železné, nebyly ani za jedné války zabaveny a jsou na věžích dosud, žel se jimi již prakticky nezvoní.

Pak jsme navštívili ještě bošovskou tvrz, která je sice zavřená, ale pohled zamřížovaným oknem do nádvoří nám vybavil nejednu rytířskou scénu. Z ochozu tvrze je krásný rozhled směrem na Brno a všimli jsme si přitom i stavby nového radaru, z kterého bude jednou „vidět“ letadla v celé Evropě.

Po zdolání příkrého, ale krátkého kopce jsme se již ocitli na krásné asfaltové silničce zvané Těšanka, která vede od Bošovic po hřebenu ždánského lesa směrem na východ. Je to stará obchodní cesta z Uher, která se v Těšanech stočila k Brnu. Byla využívána hlavně v době jarního tání, kdy ostatní cesty ležely pod vodou. Vede hlubokými listnatými lesy, o které celá léta pečovali páni z Lichtenštejna, kteří tu mají také pomníček. Obdivovali jsme také krásný dřevěný kříž se symboly Kristova utrpení. Pak jsme ztratili výšku a sjeli k milešovickým rybníkům a podél stejnojmenného potoka (chvíli i bahnem) jsme se dostali polňačkami na silnici spojující Kobeřice a Šaratice. Odtud jsme již brzy pohodlnou jízdou dosáhli výchozího bodu cesty – telnického nádraží. Popelářovi a Pokorní tam již byli.

Dorazili s námi až na Těšanku a pak zvolili kratší, 30 km variantu přes Lovčičky. Ostatní měli na tachometrech 40 km a kromě mne pak dojeli až do Brna po vlastní ose.

Dva z nás po několika dnech sice lehli do postele s horečkou, ale to může být souvislost zcela náhodná. Dva přihlášení onemocněli předem, jiní neměli v pořádku kola nebo měli moc učení – ale to nevadí, protože brzy jistě pojedeme znovu. Tentokrát asi směrem na Slavkov a mohli bychom navštívit třeba sbor v Heršpicích, kde se Masaryk před lety přihlásil do naší církve.

Jiří Gruber

Návštěva v Červeném kostele

Mezi těmi milými a potěšujícími hosty byl určitě malý pěvecký sbor, nebo lépe vokální kvarteto ze sboru v Moravské Třebové. Zpívali nejprve na kůru za varhanního doprovodu jejich faráře Aloise Němce a po kázání několik písní před stolem Páně. Líbil se mi jak jejich repertoár, tak skutečně muzikantský projev. Celé vystoupení sborečku z Moravské Třebové bylo pro bohoslužbu 16. září přínosem. Pozvali jsme je na kávu, a protože ještě něco zbylo ze sobotní svatby dnes už manželů Dosedlových, mohli jsme jim nabídnout i něco k zakousnutí. Povídali jsme si dlouho a srdečně, nakonec jsme si vyměnili nějaké noty a věříme, že tím naše kontakty neskončily.

Lída Marková

Návštěva z Basileje

28. září nás navštívilo deset členů basilejského sboru s panem farářem Jeanem-Danielem Wohlfahrtem.

Po přivítání a občerstvení na faře na Opletalově se vydala skupinka hostů, doprovázená několika členy našeho sboru, na prohlídku vily Tugendhat.

K večeru jsme s našimi hosty odjeli do rodin, kde jsme s nimi pokračovali v započatém rozhovoru.

Druhý den nás čekal krásný výlet po stopách stavitele J. B. Santiniho Aichla. Nejprve jsme si prohlédli poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve stylu gotizujícího baroka ve Žďáru nad Sázavou. Potom následovala prohlídka zámku - kostela, který proslul druhou největší délkou kostelní lodě na Moravě. Po dobrém obědě v restauraci u rybníka jsme se rozjeli auty do Zvole, kde jsme si prohlédli kostel postavený Santinim. Místní pan farář nás obětavě kostelem provedl a pozval nás i na faru.

Naše další cesta směřovala do evangelického kostela ve Veselí. Bratr kurátor nám poutavě vyprávěl o historii sboru.

Poslední zastávka se konala v Olešnici, kde se nachází dílna na výrobu modrotisku. V přílehlém krámku jsme měli možnost nákupu krásných modrotiskových suvenýrů.

V neděli po bohoslužbě, kterou vedl farář Jean-Daniel Wohlfahrt, měli členové našeho sboru příležitost se s našimi hosty seznámit při společném obědě na faře. Odpoledne čekala na naše hosty projížďka elektrickým vláčkem centrem Brna a potom loučení a ujistění, že se za rok opět s boží pomocí sejdem.

Ráda bych využila této příležitosti a poděkovala všem bratřím a sestrám z našeho sboru, kteří každý svým dílem přispěli ke spokojenosti všech zúčastněných.

Marie Melicharová

Zájezd do Humpolce a okolí

Náplň podzimního zájezdu starších členů brněnských sborů na Vysočinu navrhla sestra Marta Procházková, historička Památkového ústavu v Brně. Jeho program byl zahájen bohoslužbou faráře Pavla Špindlera v tolerančním kostelíku v Humpolci. Stručně z jeho historie:

Dne 18. 5. 1785 byl položen základní kámen 1. tolerančního kostelíku v Čechách a v říjnu téhož roku byla barokní stavba dokončena. Vnitřek kostela byl prostý, původní oltář byl r. 1814 nahrazen oltářem s postranními brankami, který se zachoval dodnes. V r. 1810 byly zakoupeny od třeštského varhanáře Pohana varhany a umístěny na kruchtě. Kostel byl slavnostně vysvěcen 9. 10. 1785. Postavení kostela sbor značně posílilo – přistoupilo k němu 53 nových členů. Poté, co byl na Českém městě postaven nový chrám, sloužil toleranční kostel převážně jako pohřební. Po vybudování nové smuteční síně u hřbitova zůstal nevyužit. Kostelík postupně chátral a až konec druhého tisíciletí přinesl změnu k lepšímu v podobě rozsáhlé rekonstrukce.

Po bohoslužbě a krátké prohlídce města se účastníci občerstvili na faře vedle současného kostela. Obětaví členové nevelkého místního sboru zde připravili bohaté občerstvení, za které jim patří velký dík, stejně jako za přípravu bohoslužby – kostelík bylo nutno uklidit a doplnit přivezenými židlemi. Cílem zastávky v Humpolci nebylo jen si prohlédnout toleranční kostelík, ale také snaha podpořit místní sbor – snad se podařila.

Program pokračoval zastávkou v obci Řečice, v místním gotickém kostele. Je to jeden ze tří zachovalých středověkých kostelů pod hradem Lipnicí – poprvé je uváděn v roce 1352, obec už roku 1307. Stěny kostela i strop presbyteria mají původní malby, v posledních letech restaurované.

Od kostela je výhled na hrad Lipnici, který byl poslední zastávkou. Také zde probíhá značná stavební obnova i dostavba. Celou neděli provázelo zájezd pěkné, slunečné počasí a z hradu byly krásné výhledy do okolí.

Tímto chceme sestře Martě Procházkové poděkovat za zasvěcený historický výklad.

Olga a Radek Markovi

Pilen – nepilen

Těžko dnes kdo z takové slovní dvojice vyslechne nějaký význam, pokud rovnou nezapočtybuje, zda je to česky.

Bylo to česky. Po desítky roků se jedno či druhé z těchto slov v předminulém století vyskytovalo jako zápis v knihách konfirmovaných, poskytujíc čtenáři představu o tom, jak důstojný pan farář, přezkoušev konfirmandy před shromážděnou církví, shrnul potom úspěšnost jednoho každého jedním z těchto dvou výrazů. Těžko dnes, po víc jak sto letech, člověku zkoumat, zda to skutečně bylo vystižení píle konfirmandů, či snad spíše schopnosti naučit se odříkávat katechismus, nebo prostě jenom výraz toho, jakou měl kdo u zkoušky kliku (promiňte, tak se to tehdy určitě neříkalo). Ale buď jak buď, ke zhodnocení stačila dvě slova.

Ze svědectví o konfirmaci dnes se nám obě tato slova vytratila. Ale tvrdím, že

píle při katechetické přípravě a opravdovost vyznání před shromážděným sborem při konfirmačním shromáždění rozhodně nebývají menší. Naopak - konfirmace dnes je setkání, při němž mladí lidé samostatně a iniciativně povzbuzují celý sbor nejen k píli, ale především k vyznání Ježíše Krista a k pochopení, že to v životě člověka představuje neoddělitelně závazek, pomoc a radost. V neděli 7. října jsme se o tom v Blahoslavově domě přesvědčili při konfirmaci Anny Bartelsové, Jitky Rašínové a Marie Píknové. Způsob, kterým všechny tři přispěly k utvoření atmosféry konfirmačních služeb Božích, to potvrdil nad každou pochybnost.

Zdá se mi, že se nám ta dvě shora uvedená slova ztratila po právu. Už bychom si s nimi ve sboru nevystačili.

Jaroslav Vítek

Dopis z Indie

Milí strýčkové a tetičky,

tento dopis vám píše Lokeš. Mám se dobře. A jak se máte vy? Doufám, že také dobře. S Boží milostí a v Boží moudrosti dostávám dobré vzdělání. Jsem nyní v 8. třídě. Snažím se pomáhat, kde to jen jde. Budova školy prochází rekonstrukcí. V současnosti se učíme v jedné místnosti domu učitelů. Stavba by měla skončit v říjnu. Modlete se prosím za moje studium, aby mně Bůh požehnal a dal moudrost. Děkuji za dopis a krásné obrázky. Mám z nich radost.

Strýčkové a tetičky, nikdy nezapomenu na návštěvu týmu z Charity u nás doma. Moje matka i moji bratři byli velmi potěšeni. Prosím, přijedte zas.

Strýčkové a tetičky, u nás doma se všem daří docela dobře. Oslavili jsme křest dítěte mého bratra. A vzpomínali jsme na vás. Můj bratr velmi touží po tom, aby mohl studovat počítače. V rodině máme stále mnoho problémů. Prosím, modlete se za nás.

Děkuji za všechno. Končím tento dopis. S láskou Lokeš

Milí přátelé, Lokeš je velmi chytrý chlapec. Učí se výborně, je první ve své třídě. Je také velmi ochotný a odpovědný v práci. Lokeš je i dobrým lídrem třídy. Nejvíc ho zajímají přírodní vědy a matematika, ale je i dobrým sportovcem. Využívá všechny příležitosti, aby své vlohy rozvíjel. Děkuji za vaši pomoc a podporu. Bůh ať žehná vám i vašim rodinám. Modlíme se za vaši práci.

Srdečně vaše sestra Angeline, Bhalki, 20.7.07

bude

Listopadové hudební nešpory

Konají se v neděli 4. listopadu v 19.30 v Červeném kostele. Účinkuje Junior Brass Quintet z Bratislavy. Na programu: G. Gabrieli, H. Purcell, G. Gastoldi, J. S. Bach, G. F. Händel a P. Cornelius. Biblické zamyšlení - Štěpán Hájek. Dobrovolné vstupné bude věnováno občanskému sdružení Naděje. Pořádají a zvou sbory Českobratrské církve evangelické v Brně I a Brno - Husovice.

čteme bibli

Pavlova obhajoba a odvolání k císaři (Sk 24 - 26)

Apoštol Pavel se svým způsobem ocitl v soukolí mezi mocenským vlivem Jeruzaléma a Říma. Přesto ani proti jednomu nikterak nevystupoval - uznával každou autoritu jako ustanovenou od Boha. Šlo mu však o obhajobu evangelia, aby nebylo označené jako za něco říši nepřátelské. K tomu také upíná své veškeré úsilí i naději - viz epištola Filipenským. Proto odmítá jakékoliv nařčení ze zrádovství a prokazuje svoji občanskou loajálnost.

Do Cesareje dorazili starší z Jeruzaléma v čele s veleknězem a podali na Pavla žalobu. Máme tady zaznamenaný zápis obvinění, jež na soudu přednesl najatý profesionální právník Tertullus. Nejprve vyjádřil svoji chválu na Félixu a potom vytýčil tři jasné body obžaloby: Pavel vyvolává po celém světě nepokoje mezi Židy; je hlavou nazorejské sekty; pokusil se znesvětit chrám (což vyplývá z domněnky, že přivedl Efezana Trofima na zakázané nádvoří - Sk 21,29). Tato obvinění potvrzují přítomní Židé z Jeruzaléma.

Pavel je vyzván k obhajobě. Také on svoji řeč začíná chválou na Félixu (běžný rétorický obrat) a potom postupně vyvrací proti sobě vznesená obvinění. Přišel do Jeruzaléma jako poutník a nepodněcoval k žádné vzpouře či rozbrojům. Poté se Pavel vyzná ze své víry a dobrého svědomí - přitom stále slouží stejnému a jedinému Bohu a vychází ze svědectví Písem (tedy Starého zákona). Odmítá, že by nějak zneuctil chrám, nýbrž naopak, odevzdal peněžitou podporu a přinesl oběti. Navíc byl v chrámě nalezen ve stavu kulturní čistoty - byl zavázán zvláštním, dobrovolným slibem.

Félix, který měl za manželku židovku a byl proto dobře spraven o tom učení, přesto odročil jednání. Ocitl se totiž v těžkém dilematu. Nemohl Pavla odsoudit, neboť na něm nenalezl žádnou vinu, stejně jako ani ti před ním - velitel Lysias či velerada. Na druhou stranu nechtěl Pavla jenom tak propustit - snad očekával od něho úplatek a chtěl se rovněž zalíbit Židům. Proto jedinou další možností bylo odsunout jednání pod záminkou, že se potřebuje poradit s velitelem - počká tudíž, až přijde Lysias.

Pavel je takto nadále držen v mírné vazbě po další dva roky. Félix v této době vede jakési své soukromé vyšetřování - naslouchali s manželkou jeho vyprávění o víře v Krista Ježíše. Pavel však klade rovněž důraz na spravedlivost a zdrženlivost, a to se Félixovi nejspíše příliš nezamlouvalo. Drusilla byla totiž jeho třetí ženou a nadto ji odloudil jejímu zákonnému manželovi, neboť byla prý velice krásného mladistvého vzhledu. Proto se Félix neodhodlal uvěřit a napravit svůj život.

Když nastoupil nový místodržitel Porcius Festus do úřadu, Félix přesto ponechal Pavla nadále ve vazbě a jeho záležitost tedy nedošetřil. Festus byl rázný úředník a nemínil se s případem zbytečně zatěžovat. Proto odmítl požadavek židovských představitelů, aby směli Pavla vyslyšet v Jeruzalémě. Naopak vyslechl Pavlovu žádost odvolat se k císaři.

Festus využije návštěvy královského páru a předloží Agripovi Pavlův případ. Pavlovi se tak dostává možnosti dalšího slyšení. Tento apoštolův výslech je tím

nejdelším a nejpodrobněji zpracovaným z pěti výsledků, které nám Lukáš ve svém spisu zaznamenává. Na závěr je konstatována Pavlova nevina - *Tento člověk nedělá nic, za co by zasluhoval smrt nebo vězení*. Na tom se všichni shodli. Vězeň je možná blázen, ale jistě není žádný zločinec. Soukromý verdikt "nevinen" byl jednomyslný. Ale protože se Pavel již odvolal k císaři, žádný provinční soudce by se neodvážil zasáhnout do císařovy pravomoci.

Pavel zůstává aktivní k vrchnosti, ale přitom plný odvahy a jistoty ve své věci - není žádný zločinec, neboť evangelium neznámá nic podvrtného a státu nebezpečného. Ale chce mít zabezpečen řádný soudní proces a nehodlá podlehnout úkladům ani se vykoupit úplatky. Je si jist svojí nevinou, a proto se nebojí hájit svoji věc až před nejvyšším soudem. Tím se ovšem jeho případ nadále protahuje a stává čím dále méně jasným. Pavel však míní vytrvat na nastoupené cestě a zcela veřejně obhájit věc Kristova evangelia. Navíc Řím byl již dlouhou dobu jeho touhou a od Pána před časem obdržel jasné potvrzení, že právě tam musí o Ném rovněž svědčit (Sk 23,11).

Jiří Malý

bude

Program Kavárničky

- 7. 11. Jindřiška Fleischerová - o svém nedávném pobytu v Singapuru
 - 14. 11. Hudební odpoledne se studenty konzervatoře
 - 21. 11. Pel - mel (příspěvky účastníků Kavárničky)
 - 28. 11. Vyprávění dr. Jana Pokorného
- Kavárnička je otevřena pro každého každou středu v 15 hodin, Opletalova 6

Klub otevřených dveří

každý čtvrtek 10-12, Opletalova 6

- 1.11. Víra v kuchyni
- 8.11. Lásky v ložnici
- 15.11. Pořádek v dětském pokoji
- 22.11. Kudy kam za nápadem
- 29.11. Maminka pro všechny

Rodinná neděle 4. 11. 2007 v Brně I

Téma: rodinná soutěž

Všichni jste srdečně zváni na rodinnou neděli. Po bohoslužbách bude připraven pro všechny společný oběd. Obědy budeme objednávat, proto prosím všechny zájemce, aby se předem přihlásili buď u nás, nebo ve farní kanceláři, popř. na připravený list na nástěnce na chodbě sborových místností.

Poté bude zahájen program, který bude uzpůsoben tak, aby celá rodina mohla prožít hezké odpoledne. Přijďte v hojném počtu. Oběd začíná ve 12 hodin, předpokládáme, že konec bude asi v 16 hodin. Na všechny se těší Katka Cahlíková a Rybáriková

knihy

A poslední budou první

Kniha, kterou vám chci doporučit, není žádnou žhavou novinkou na knižním trhu ani bestsellerem uváděným v žebříčcích nejprodávanějších knih. Vydalo ji nakladatelství Kalich v roce 2001 a její autor, nám dobře známý profesor Petr Pokorný, ji nazval „A poslední budou první“. Podle slov autora, které uvádí v úvodu nazvaném „Zvláštní poučení pro čtenáře“, jsou to autobiograficky koncipované povídky, které vznikaly po dlouhou dobu, a není to žádná velká literatura. Je to ale knížka milá, plná laskavého humoru a vzpomínek na lidi, které zvláště my, kdo jsme vyrůstali v prostředí brněnských evangelíků, dobře známe. Autor končí svůj úvod těmito slovy:

„Když jedu delší dobu autem, hovořím v duchu se svými rodiči i s některými zemřelými hrdiny těchto povídek. Je to lepší než mít v autě rádio. Nikdo vám je neukradne. Rád bych, kdyby někteří z nich vstoupili i do vašich myslí“.

Po přečtení povídek vám určitě v mysli jejich hrdinové zůstanou. Nejprve autor vzpomíná na svého prastrýce Huga Martinů, óbrlajtnanta kavalerie ve výslužbě a dlouholetého invalidu, který se dožil vysokého věku a bydlel od roku 1936 v rodinném domku rodiny Pokorných v Řečkoviciích. Zažil prusko-rakouskou válku a uměl o ní vyprávět. Něco z vojenské tradice v něm žilo až do smrti. Také něco z vojenského ducha v něm zůstalo – když uklouzl na ulici na náledí a přiběhli k němu lidé, aby mu pomohli, s výhruzným pohledem zavelel po vojensku Halt!, zahákl svou hůl za kovový plot na okraji chodníku a přitáhl se nahoru silou, kterou musel zmobilizovat neuvěřitelným duševním i fyzickým soustředěním.

V další kapitole, nazvané Kmotra cestovatelka, vzpomíná autor na svou „milou exotickou tetu“ Milenu Pokornou a na její dobrodružný život. „V cestování se z mých příbuzných mohl s mou kmotrou měřit snad jen strýc Amos, známý šachista, který jako legionář prodělal slavnou anabázi do Vladivostoku a odtud po moři domů.“ Žila nějakou dobu v Americe, v Austrálii, pracovala jako vrchní sestra v presbyterní nemocnici na ostrovech Fidži. „Nebyl jsem tehdy ještě na světě, ale tetino působení na Fidži muselo být rodinnou a patrně trochu i brněnskou senzací. Není divu, že můj bratr se horlivě hlásil, když pan učitel přerušil čtení článku o podzimní přírodě, kde stálo, že vítr fičí po strništích, a zeptal se žáků, zda vědí, co je to ‘fičí’. ‘Skupina ostrovů osm tisíc kilometrů na západ od Austrálie, část britského impéria, mám tam tetu,’ odpověděl vzorně Honza Pokorný. A pan učitel, dobrý pedagog, ho nejprve velice, velice pochválil a potom teprve vysvětlil třídě rozdíl mezi Fidži a fičí.“

Následují vzpomínky na válečnou dobu, na zážitky z vojny, na přátelství se spisovatelem Karlem Michalem. Bylo by možné uvést řadu citátů z autorových vzpomínek, ale nenahradilo by to zážitek z četby této útlé, ale vpravdě křesťanské knížky, i když, jak píše autor v úvodu, „křesťanské je na ní to, že autor se svou vírou a svým povoláním netají.“

Hana Dvořáková

naše sbory

Rovečné

Byla jsem požádána, abych napsala několik řádků o evangelickém sboru v Rovečném. Je to náš prázdninový sbor. Během léta se pravidelně podílíme na jeho činnosti. Ráda vám ho tedy trochu přiblížím.

Po vydání tolerančního patentu v roce 1781 se téměř všichni obyvatelé Rovečného a sousedních menších obcí v této části Vysočiny přihlásili k evangelické víře reformovaného, tedy helvetského vyznání. První evangelický sbor v okolí vznikl tehdy v nedalekém Prosetíně. V Rovečném vznikl filiální sbor. Kazatelé zprvu docházeli z Prosetína. Sbor se osamostatnil až počátkem 19. století, v roce 1811. Prvním farářem byl Benjamin Kišš, který působil ve sboru třicet let. Po něm přišel farář Benjamin Fleischer, který zde byl od roku 1844 do roku 1894, tedy celých padesát let. Oba jsou pohřbeni na rovečském hřbitově, stejně jako další rovečský farář František Illek, který na sboru pracoval přes čtyřicet let. Původní toleranční modlitebna byla vystavěna bez věže, téměř za vesnicí na obecním pozemku v roce 1784. O sto let později byl vystavěn na stejném místě nový prostorný chrám s věží, který slouží sboru dodnes.

Během těch dvou set let trvání sboru se vystřídal mnoho farářů. Já sama s vděčností vzpomínám na pana faráře Viléma Jelínka, který na sboru působil v letech 1937 – 1947. Byly to těžké válečné a poválečné roky, ale my, odrůstající děti, které trávil prázdniny v Rovečném, jsme vděčně přijímaly jeho pozvání na schůzky mládeže na staré rovečské faře. Rádi jsme naslouchali jeho biblickým výkladům, četl nám z různých knih, probíral s námi různá témata, která nás zajímala, a také s námi hrával ping-pong nebo volejbal na hřišti za školní zahradou.

Tehdy jezdilo do Rovečného většinou na celé prázdniny několik známých rodin z Brna, Prahy i jiných měst. Na prázdniny přijížděli také místní mladí lidé, kteří studovali na středních nebo vysokých školách mimo domov, a tak nás v malém sálku na faře bývalo plno. (Vděčně připomínám, že tam jsem se tehdy seznámila se svým manželem.) Po odchodu Viléma Jelínka do Břeclavi přišel na sbor Jan Amos Pavlinec, pak Josef Průša, Bohuslav Černík, Mirko Nagy, Miroslav Erdinger a Miroslav Pfann. Od podzimu 2005 je farářem v Rovečném Ondřej Ruml. Všem jsme rádi naslouchali a nasloucháme a jsme jim vděční za službu Slova.

Protože se sborového života účastníme jen v letních měsících, máme možnost navštěvovat pouze nedělní shromáždění. Ale během roku se ve sboru konají i biblické hodiny, schůzky mládeže, nedělní škola, ve škole se vyučuje náboženství, probíhá konfirmační cvičení. Na faře v Rovečném bývají také mezisborová shromáždění v „Kruhu“, kam jsou zváni různí hosté k přednáškám. Členové blízkých sborů – Olešnice, Veselí a Prosetína se těchto shromáždění pravidelně účastní, stejně jako mezisborových shromáždění mládeže. Kazatelské stanice má sbor v Nyklovicích a v Bystrém.

Pojedete-li některou neděli tímto koutem Vysočiny, zastavte se! Služby Boží v přívětivém rovečském kostele začínají každou neděli v 9.30 hod.

Eva Prudká

lidé ve sboru

Brno I

1.11.	Tomáš Bažant	83 let
2.11.	Marie Bednářová	89 let
3.11.	Vlastimila Kejdušová	84 let
7.11.	Milada Luklová	85 let
9.11.	Marie Šimová	94 let
10.11.	Otilie Janková	83 let
11.11.	Marta Pavlasová	60 let
11.11.	Eva Šimková	75 let
12.11.	Peter Jankura	30 let
14.11.	Milan Ptáček	85 let
16.11.	Kornélie Křehlíková	79 let
18.11.	Miloslav Kužela	81 let
22.11.	Eva Kostecká	30 let
22.11.	Josef Pospíšil	60 let
27.11.	Věra Kovářová	77 let

Pokřtěni byli:

23.9. David Schneider, nar. 2007
23.9. Kryštof Teplý, nar. 2006
23.9. Amálie Ondrová, nar. 2007

Oddáni byli:

14.7. Jana Dobisová a Peter Jankura
15.9. Klára Vlachová a Dalibor Frýda
15.9. Hana Lacková a Tomáš Dosedla
22.9. Táňa Cihlářová a Petr Klement
6.10. Lucie Fenclová a Martin Dostál
6.10. Jarmila Smyčková a Pavel Bureš

Rozloučili jsme se:

19.9. Miroslava Koláčková, nar. 1971
10.10. Eduard Dočkal, nar. 1930
12.10. Vladimír Kubík, nar. 1916

Pane Bože, nebeský Otče,
tvá láska je větší než všechno naše chápání
a její moc přemáhá vsecku sílu zlého.
Prosíme tě: Proměň a obnov nás,
abychom jedni druhé milovali, jako nás miluješ ty,
jeden druhému odpouštěli, jako ty nám odpouštíš,
a aby moc smíření změnila svět.
Skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Brno II

9.11.	Vratislav Mika	77 let
10.11.	Hilda Fojtlová	87 let
10.11.	Jiřina Folwarczná	80 let
11.11.	Libuše Pokorná	82 let
11.11.	Blahoslav Váňa	82 let
11.11.	Miroslav Břenek	77 let
11.11.	Vlastimila Petráňová	87 let
15.11.	Miloslav Koutný	83 let
17.11.	Ivan Fleischer	82 let
17.11.	Věra Skřepská	86 let
19.11.	Milada Wurmová	85 let
20.11.	Blanka Matyášová	84 let
21.11.	Bohuslava Krystíková	87 let
26.11.	Miloslav Petráček	82 let

7.10. Anna Bartelsová, nar. 1991
Jitka Rašínová, nar. 1992

KOLEKTA 22. NEDĚLE PO SV. TROJICI

Noví varhaníci v Brně I

Před sedmi lety (rok 2000 a 2001) jsme na těchto stránkách postupně představovali varhaníky jak prvního, tak druhého sboru. Od té doby se ovšem mnohé změnilo. V prvním sboru z týmu původně osmi varhaníků odešli v poměrně krátké době tři členové. V Červeném kostele už neusedá k varhanám Martin Grombřík - působí nyní jako farář ve sboru u Bukovce. V Betlémském kostele velice postrádáme spolehlivou a ochotnou dlouholetou varhanici Danu Dobešovou. A konečně třetí z varhaníků - bratr Josef Suchý - odešel do jiného brněnského sboru.

Máme proto velikou radost, že můžeme nyní představit dva nové varhaníky, kteří se této službě ujali a doprovázejí nás při bohoslužbách.

Více než rok působí v Betlémském kostele mladý bratr Jan Sypták. Povoláním je ekonom v Brněnské Drutěvě, je otcem roční Anežky a členem sboru v Brně I. O svém vztahu k varhanní hře nám napsal: K varhanám jsem se - jako možná většina našich varhaníků - dostal přes klavír. Učil jsem se na něj hrát asi 10 let. Varhany jsem ale měl od mala rád a lákalo mě hrát při bohoslužbách. Výbornou příležitost k tomu mi poskytlo nastěhování na faru při Betlémském kostele a s tím související možnost na varhany cvičit. Problémem zůstává to, že varhaník opravdu nejsem, proto se snažím doučit alespoň základní teorii o varhanní hře a taky samozřejmě techniku hry. Dobrou příležitostí pro získání praktických informací, ale i inspirace a především nadšení pro tuto službu v kostele jsou varhanické kurzy Ladislava Moravetze ve středisku Sola Gratia, které ostatním vřele doporučuji.

Od letošního jara nás jednu neděli v měsíci doprovází v Červeném kostele Alice Příkrylová. Je členkou evangelického sboru v Židenicích, kde také pravidelně hrává. Jako varhanice vypomáhá také v katolické farnosti v Lelekovicích, spolupracuje s Ekumenickým sborečkem vedeným L. Rausem a se skupinou Vocatus. Podobně jako bratr Sypták se nejprve věnovala klavíru na základní umělecké škole J. Kvapila, později se zapsala ještě do varhanní třídy profesorky Hany Bartošové. Ve svém povolání se zabývala péčí o slepé děti, nyní se řadu let stará o vlastní početnou rodinu.

Oběma novým varhaníkům děkujeme za jejich ochotu ke službě v našich kostelech.

Ludmila Marková

...a v Brně II

Budíž stručně doplněno, že také ve druhém sboru déle než rok spolupracují s dosavadními, zkušenými varhaníky dva noví, dobře připravení kolegové. Oba jsou vysokoškoláci (VUT a FF), oba dvacetiletí, oba absolvovali dva cykly klavíru a dokončují 2. cyklus varhanní hry na brněnských ZUŠ (Dr. Zbyňka Mrkose a Vítězslavy Kaprálové), oba spolehlivě berou na sebe službu tam, kde je sbor potřebuje (např. 1x měsíčně v Blahoslavově domě, resp. v kazatelských stanicích Tišnově a Kuřimi): Ondřej Maňák přichází ze sboru židenického (kde také pravidelně doprovází při bohoslužbách), Martina Jílková je doma ve sboru Brno II. I oni nacházejí pomoc a inspiraci ve výše zmiňovaných kurzech celocírkevního kantora. Máme z nich radost. Zdá se, že všem čtyřem varhaníkům našeho sboru bude užitečné, když čas od času společně zasednou k rozhovoru nad zdejšími chrámovými zpěvy a pohlídají relativně jednotný způsob doprovodu konkrétních písní. Ctirad Novák

žili mezi námi

Vzpomínka na Mirku Koláčkovou z Rajhradu

Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí, sotva ho ovane vítr, už tu není, už se neobjeví na svém místě. Avšak Hospodinovo milosrdenství je na věky. Dobrořeč má duše Hospodinu. Ž 103

Při setkání s Mirkou Koláčkovou si myslím každý z nás bezděčně uvědomil, jak hloupé a nepřipadné je jeho vlastní stěžování a nařikání na různé nesnáze života. Jestliže jsme si někdy říkali, že máme těžký život - třeba proto, že toho máme mnoho v práci, zlobí nás děti, máme problémy v manželství nebo nás někde píchá - neměli jsme pravdu. Ne my, ale Mirka měla těžký život.

Jen si představte, jaké překážky se jí hned po narození postavily do cesty. Téměř neviděla. Skoro neslyšela. Nevěděla, jak vyslovit jediné slovo. Pouze cítila, jak ji maminka drží v náručí a dýchá na ruku - a tak se postupně dovídala o světě, o sobě a ostatních lidech kolem sebe. Když uvážíme, co všechno se naučila - mluvit, číst, počítat, přednášet básně, pomáhat v domácnosti a dokonce být zaměstnána jako domácí pracovnice při kompletaci lékůvek - pak klobouk dolů před takovou vytrvalostí a silou ducha, kterou musela osvědčit ona a její nejbližší. Co všechno mohla dokázat, kdyby byla zdravá!

A my se jako vždycky v takových případech ptáme: „Proč?“ Proč se narodí takto postižené dítě? Proč to Pán Bůh dopouští? Ale ve skutečnosti bychom se měli ptát jinak. Jak to, že já jsem zdravý? Jak to, že vidím a slyším? Copak to není zázrak? Copak je to samozřejmé, že člověk dokáže myslet, mluvit, osít pole, postavit dům a dát život svým dětem? Všechno, co považujeme za samozřejmé, všechno, nač si děláme bezděčně právo, je ve skutečnosti velmi křehké, ohrožené a podivuhodné. Je naopak s podivem, jak málo postižených a nemocných dětí se narodí. A jestliže se narodí, pak je naší povinností, abychom jim život usnadnili. Neboť jsou to ony, které to své postižení nesou ve skutečnosti za nás. Vždyť to, že my jsme zdraví, je možné jen díky tomu, že právě na nich se naplnil počet pravděpodobnosti výskytu určitých poruch, který s železnou pravidelností provází lidské pokolení od počátku stvoření.

Život člověka s handicapem a člověka, který žádná omezení nezná, není však tolik odlišný a jinačí, jak se možná na první pohled zdá. I člověk s velmi vážným postižením, který žije zdánlivě svým vlastním životem, do kterého mnoho nevidíme, touží po stejné lásce jako my zdraví, dovede být zklamán, touží být samostatný a prosadit svůj názor, chce být druhým užitečný, ale také prožít své osobní štěstí a naplnit své touhy. Možná právě to, že v těchto věcech jsou naši postižení stejní jako my, způsobuje jim i nám ty největší nesnáze a nedorozumění. Ale právě zde potřebují lidé, jako byla Mirka, pochopení a lásku.

Nakonec jsme si všichni rovni. Ať vidíme nebo nevidíme. Ať slyšíme nebo potřebujeme naslouchadla. Ať chodíme po svých nebo potřebujeme invalidní vozík. Nakonec všichni zemřeme. V tom si nemáme co vyčítat ani závidět. Všichni jsme smrtelní a nic proti tomu nenaděláme.

Ale je tu ještě jedna věc, v které jsme si všichni rovni - ať vidíme jako ostříž nebo máme slepeckou hůl. Mirka mnoho věcí nemohla. Neviděla krásu květin.

Neslyšela hudbu. Neběhala s děvčaty o závod. Ale když jí maminka vyprávěla o Bohu, byla na tom Mirka stejně jako my. Neboť Boha nevidí ani ti, kteří mají zrak, a jeho slovo nezaslechne, kdo má v pořádku pouze sluch. Boha člověk vnímá srdcem, a to měla Mirka stejně citlivé jako každý z nás.

V mnoha věcech byla ochuzena. Mnoho radostí nikdy nezažila, ale v té nejdůležitější věci nebyla ukrácena. Mirka byla milována Bohem a mohla na tuto lásku odpovědět stejně jako každý jiný. Dostalo se jí stejné míry Boží lásky jako nám a umírala se stejnou nadějí jako my. Ta naděje má jméno Ježíš Kristus. Přišel, aby nás vykoupil ze všech starostí, bolestí a ponížení. Díky němu bude Mirka zbavena všech svých postižení a jednou se s ní v Božím království potkáme zdraví a svobodní.

Z pohřebního kázání Jiřího Grubera v Rajhradě dne 19. září 2007

Odešla sestra Irena Pellarová

V sobotu 6.10. 2007 se zcela zaplnil židenický kostel smutečními hosty, kteří se přišli rozloučit se sestrou Irenou Pellarovou, rozenou Bednařikovou. Její nejbližší uvedli na smutečním oznámení, že byla dobrou manželkou, mámou, babičkou, sestrou i kamarádkou.

Měla bych doplnit, že byla i dobrou občankou Židenic, kde trvale žila celých 70 let. Do naší církve však přestoupila až po sňatku s Ivanem, což jí umožňovalo náhled do společenství sboru zevnitř i zvenčí. Byla velmi společenská a měla výrazný zájem o dění ve svém okolí. Zнала se s mnoha zdejšími lidmi, a tím vytvářela cenné pouto mezi židenickým evangelickým sborem a jeho okolím.

Zemřela v důsledku zákeřné nemoci, která ji v poslední fázi upoutala na lůžko, doma, v péči svého manžela a synů, kteří se obětavě snažili nadlehčit její utrpení. S úctou a respektem hledíme na tuto statečnost a odvahu být si nablízku až do posledního vydechnutí. Jistě ne náhodou byly na smutečním oznámení uvedeny biblické verše z Řím. 14, 8. a Zj. 22,13, které znějí: *Nebo buď že jsme živi, Pánu živi jsme; buď že umíráme, Pánu umíráme... Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec, první i poslední.* Tato slova se stala též základem kázání seniora Pavla Kašpara a doplněna krásnými písněmi a sólovým zpěvem MUDr. H. Pellarové ukončila důstojně a nadějně poslední rozloučení. Většina přítomných pak setrvala ve společenství při bohatě prostřených stolech a nebyla jsem patrně jediná, která by s chutí řekla: „Irenko, to je hezká oslava, vid’.“

Jana Slámová

Všemohoucí, věčný Bože,
zaslíbil jsi nám nové nebe a novou zemi, v nichž bydlí spravedlnost.
Prosíme tě, veď nás svým Duchem,
abychom očekávali druhý příchod tvého Syna.
Dej, abychom v svaté bázni a s radostí kráčeli vstříc jemu,
který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen

KOLEKTA 25. NEDĚLE PO SV. TROJICI

z historie

Číslo 18.

V Hořatvi, dne 14. září 1867.

Ročník VII.

HLASY ZE SIONA.

Evangelický časopis.

„Věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen ty i dům tvůj.“
Skutk. apošt. 16, 31.

Odpovědný redaktor: **Heřm. z Tardy,**
ev. ref. duchovní správce.

„HLASY ZE SIONA“ vycházejí dvakrát za měsíc.
Předplácí se v expedici „HLASŮ ZE SIONA“ v Hořatvi u Nymburka bez pošty ročně 2 zl. 70 kr., půlletně 1 zl. 35 kr.,
poštou ročně 3 zl., půlletně 1 zl. 50 kr.

Neřrankované listy se nepřijímají.
Všecky dopisy a listy zasláné redakci těchto listů poštou napsány buďtež: Redakci „HLASŮ ZE SIONA“ v Hořatvi u Nymburka. — Filiiální expedice nalezá se v „Slovanském kněhkupectví“ v Praze.

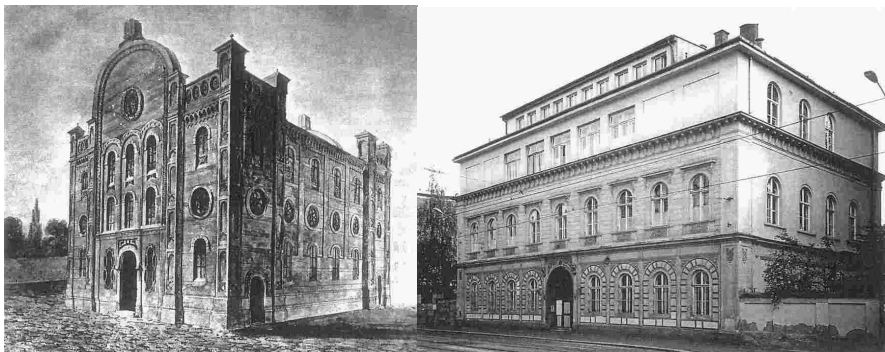
Brno. Dne 25. srpna zasvěcen zde byl nový kostel evangelické církve Brněnské augšp. vyzn. Duchovních správců přítomno bylo asi 40, mezi nimi superintendenti pp. Schneider, Beneš a Guneš. Přítomni byli slavnosti také zástupcové vysoké vlády, zastupitelstvo městské s purkmistrem Giskrou, ano i izraelský sbor byl zastoupen. Toliko jedna část nebyla zastoupena: Katolické kněze nebylo k spatření. Superintendent Schneider vykonal modlitbu u stolu Páně a službu posvěcovací. Hlavní kázání měl farář Schur na základě textu žalmu 118, 24. 25. Pak následovalo posluhování sv. večere, a dopolední služby B. se skončily. O odpoledních službách B. měl české kázání farář p. Nešpor z Noslavi na zákl. textu I. Mojž. 28, 17. před neobyčejně četným shromážděním. Mluvil velmi výmluvně a dojmavě. Potom ještě i superintendent Beneš zřídil k službě duch. správce p. Ludv. z Nagy, kand. bohosl., rodem z Vanovic a skončil srdečnou řečí celou tuto slavnost. Odpoledne byla společná hostina o kteréž rozličné kratší řeči slyšeti bylo, jednu také od známého Giskry, v které nejprve připomenul, jak mnoho Brno evangelíkům co průmyslu a obchodu se týče děkovati má. Sbor evangelický v Brně jest prý znakem osvěty, humanity, pokroku a civilisace. „Byl jsem nedávno, pokračoval dále, v Hrobech u Litoměřic. Zde podalo zboření protestantského kostela znamení k třicetileté válce. Kdyby duch oněch zelotů a zatemnělců, kterýž tehdy vypuknutí oné smutné války způsobil, nyní ještě tu moc měl, kterou měl tenkrát, tento nový váš kostel, pánové, byl by v nebezpečí, býti zničen. Ano, kdyby i nástupcové oněch zelotů mohli, jakby chtěli, nebyli byste tím jisti, aby snad kostel váš nepotkal se s osudem Hrobského. Ale nebojte se, že by váš kostel zbořen býti mohl. Kteří by to třeba chtěli, nemohouť to více. Císař promluvil a zaručil rovnoprávnost konfessí císařským svým slovem. Veškerý obsah myšlének našeho času vztýčí se proti nesnášlivosti, proti potlačování svědomí, proti zotročení ducha. Žijeme pánové, v takovém čase, kdež císař rakouský potom více se neptá, jakého by byli náboženského vyznání radové jeho, a v takovémto čase vítězství humanity a uskutečnění úplné snášenlivosti blízké jest.“ Na konec provolal „Hoch“ trojímu vítězství, vítězství tolerance a humanity nad intolerancí a

fanatismem, vítězství svobody nad hrubostí surové moci a vítězství zákonité rovnosti nad historickými přednostmi a předsudky. Co těchto historických předností se týče, srovnáváme se s ním zajisté co záležitostí náboženských a sociálních se týče. Ano i co do národních a jazykových dáváme mu za pravdu, míní-li, že jeden národ nemá potlačovati druhého, ani jedna řeč druhé. Neb to také jest jedna z vymožeností reformace 15. a 16. století. Bohužel však že toho vítězství vidíme nyní pořád jen ještě skrovné počátky.

Brno židovské – II. část

Vyjmenujme aspoň některé budovy, zvláště synagogy, opět kolem Křenové ulice, a zvláštnosti, na které se už dávno pozapomnělo. O prvních synagogách toho moc nevíme. **Velká synagoga** z let 1853 – 1855 byla na rohu Přízové a Spálené, už málokdo ji pamatuje, protože byla vypálena německými nacisty 16.3.1939. **Nová synagoga** z let 1905/1906 stála na **Ponávce** č.8, za války byla též poničená a asanovaná v letech 1985/1986, připomíná ji pamětní deska na Úrazové nemocnici. Málokdo ví, že už od roku 1883 byl templ polských Židů na Křenové č. 22 a zbourán byl teprve v letech 2005/2006. Donedávna v domě sídlila samoobsluha a stavební firma Adapta. Stále užívaná je synagoga **Agudas Achim** z roku 1936 na Skořepce č. 13. Byla stavěna téměř současně s nedalekými kostely v Židenicích, a to ČCE, CČSH a římskokatolickým. Nelze se nezmínit o židovských domech a o mnohdy stále fungujících továrnách a obchodech. Připomeňme si dům na tř. kapitána Jaroše 3, kde je centrum Židovské obce, na Masarykově ulici č. 26-30 - Plačkův obchodní dům (stále někteří starší lidé říkají, že jdou nakupovat k Plačkovi - píše se česky), židovské **gymnázium** na Hybešově ulici 43, v současné době Medical centr, a starobinec pro Židy v Králově Poli, Štefánikova 54. Brněnská Riviéra (Rybářská 105) sloužila židovským sportovcům pod názvem **Makkabi** včetně výletní restaurace. Název byl zvolen dle povstání Judy Makabejského z roku 168 př. Kr.

Jiří Novák

Velká synagoga
postavena 1863-1865,
vypálena 16. března 1939

Budova židovského gymnázia
Hybešova 43

ze sboru Brno-Židenice

Vzpomínka na Vladimíra Kaluse

V listopadu letošního roku si v evangelickém sboru v Brně-Židenicích připomeneme, že je to už 20 let, co nás v důsledku tragické dopravní nehody opustil pan farář Vladimír Kalus. Odešel necelé 2 roky po své slavné instalaci, uprostřed slibně se rozvíjející sborové práce, plný elánu a podnětů, zejména pro práci s mládeží. Po jeho odchodu až do volby nového nástupce se práce ujala, tak jako již dříve při ztrátě Vladimírova farářského souhlasu, jeho statečná žena, vikářka Jana Kalusová. Tu jsem nyní požádala o pár vzpomínek.

Jana Slámová

JS: Jano, kde jste se s Vladimírem seznámili a v kterých sborech jste působili?

JK: Vladimíra jsem poznala jako čerstvá maturantka v roce 1950, jako vedoucího letního tábora, pořádaného v církevní zotavovně v Sobotíně. Byl v té době již studentem 2. ročníku teologie. Od září jsme se setkali při studiu na teologické fakultě v Praze. První Vladimírovo působiště byl sbor v Chrástu u Plzně. Než jsem dostudovala, bydlel tam v rodině kurátora, a když jsem s ním po naší svatbě v roce 1954 přišla, měli jsme k dispozici jednu místnost 3 x 3 m s vařičem. Po narození dcery Marty nám presbyterka s. Vlasta Krausová nabídla bydlení u sebe v obýváku, ale to už Vladimír spolu se staršovstvem začali vlastními rukama stavět modlitebnu s bytem pro faráře. Do něho jsme se nastěhovali, jakmile byla hotová hrubá stavba, a postupně vše dodělávali za situace, že k malé Martě přibyl syn Pavel.

Státní orgány časem nelibě nesly narůstající živost kolem fary a přiměly nás k hledání nového působiště. Volba padla na Miroslav. Musím však říci, že přes všechny potíže našich začátků v Chrástu vzpomínám na tuto etapu našeho života, naplněnou vzájemnou vstřícností, ochotou a přátelskými vztahy s členy sboru, velmi ráda. Dodnes jsem s některými lidmi v kontaktu a mám radost, když slyším, že sbor nezaniká, naopak rozkvétá.

V roce 1959 jsme začali svou práci ve sboru v Miroslavi. Trvala 26 let, z nichž prvních 13 let sloužil Vladimír se státním souhlasem a druhých 13 let bez něho. Bylo velkým štěstím, že od samého počátku mě sbor vzhledem k velkému rozsahu práce nabídl možnost vykonávat rovněž farářskou činnost (ke sboru patřilo několik kazatelských stanic, takže v neděli se kázalo až na 5 místech). Vladimír rozvinul práci „na všech frontách“, včetně spolupráce na distribuci zakázané literatury, dovážené k nám z Holandska. Státní orgány se ani neobtěžovaly sdělit, co nejvíc jim na Vladimírově práci bylo „trnem v oku,“ když v roce 1972 písemně oznámily, že mu od následujícího měsíce „odebírají financování všech požitků“, což v srozumitelné mluvě znamenalo odnětí souhlasu k farářské činnosti. Vzniklou situaci bylo nutno řešit velmi rychle, protože být nezaměstnaný znamenalo možnost postihu za příživnictví. Miroslavský sbor se zachoval skvěle. Plně podpořil řešení, abych se stala hlavní kazatelkou sboru, s tím, že se Vladimír skrytě zapojí

do práce, jak jen to bude možné. I nadále tajně sborovou práci vedl a pracoval s mládeží.

Civilní zaměstnání pomohl Vladimírovi najít známý brněnský právník Vláda Ptáček. Jednalo se o práci šoféra v Plynoprojektu. Zde přišla k užítku Vladimírova schopnost jednat s lidmi, jeho otevřenost, přátelskost i smysl pro humor. Jeho „šefové“ při služebních cestách nemohli zpočátku pochopit, že nepotřebuje nocovat v hotelích a mnohdy dokáže i pro ně zajistit nocleh u „překvapivě sympatických lidí“. Jeden z jeho nadřízených se v mnohých diskusích chtěl dobrat pravdy a zjistit, „odkud se bere u Vladimíra ta stálá chuť angažovat se pro druhé.“ (Tento člověk mně při nedávném setkání mimo jiné řekl, že těch 13 let, co v Plynoprojektu s Vladimírem spolupracoval, patří k nejlepším v jeho životě.)

Vladimír dovedl oslovit lidi civilním způsobem a přesto je nasměrovat k víře. To se mu dařilo mimo jiné při pohřbech, které působily mnohdy jako misie pro nevěřící účastníky (a to i za situace, že v období odnětí farářského souhlasu mohl promluvit jen jako civilní řečník). Takto skrytě chystal různé promluvy a diskusní příspěvky, které sklízely značný ohlas.

Já jsem se v té době hodně věnovala též výuce dětí, které bylo mimo jiné nutné svázat autem, a to za každého počasí. Musím však dodat, že po celou tu dobu jsme pociťovali solidaritu a vstřícnost lidí ze sboru i mimo něj.

V roce 1985 jsme s překvapením přijali zprávu, že brněnský církevní tajemník je ochoten obnovit Vladimírovi farářský souhlas, a to pro sbor v Židenicích. Miroslavští měli pochopení pro náš odchod z tohoto důvodu. Krátce po přestěhování se konala slavnostní instalace, která byla pro mnohé účastníky symbolem vítězství „klidné síly nad zlovůlí komunismu“.

JS: Jano, když se teď s odstupem času díváš zpět, jaké byly hlavní důrazy vaší farářské práce?

JK: Snad už to bylo řečeno. Z víry nám vyplynulo, že je potřeba druhým pomáhat. Vladimír svou ochotou a pracovitostí dokázal zaktivizovat i jiné lidi k nezištné pomoci druhým. Vedl i po ztrátě státního souhlasu letní brigády mládeže, a to v době, kdy se toho jiní neodvážili. Při nich vznikalo za jeho působení společenství, na které dodnes mnozí vzpomínají. Naše fara neměla otvírací hodiny, byla lidem k dispozici a oni do ní rádi přicházeli. Šlo nám o vytvoření prostředí vzájemné důvěry, pravdivosti a otevřenosti.

JS: Děkuji za rozhovor a těším se,

Pozvání do Židenic

V neděli 2. prosince v 17 hodin pořádá židenický sbor vzpomínkový podvečer, který bude věnován kazatelské službě bratra Vladimíra Kaluse.

Srdečně zveme.

ze sboru Brno - Husovice

Benefice pro nemocnici v Ugandě

Hudební nešpory v Červeném kostele vstoupily v říjnu již do 4. desítky večerů. Spolu s 1. sborem nabízíme vynikající hudební program spojený s kázáním některého z našich kazatelů. Jako doprovodná, a ne nevýznamná, součást nešpor je dobrovolné vstupné určené některé z potřebných dobročinných organizací. Několik sbírek bylo ještě znásobeno dotací z Nadace Divoké husy v rámci jejího programu Hejbní kostrou pro druhé. Celkem se tak v rámci uskutečněných jednadvaceti večerů vybralo pro potřebné 174 356,- Kč a spolu s dotací od NDH bylo předáno cílovým organizacím 257 964,- Kč.

Od samotného začátku provádíme sbírky také na stavbu nemocnice v Ugandě. O přípravě tohoto projektu jsme se dozvěděli v roce 2003 na seniorátní presbyterní konferenci. Tehdy nás Jarmila Kabátová z Arcidiecézní charity v Praze informovala o adopcích na dálku a dalších podpůrných programech ADCH, které organizují v různých oblastech světa, mimo jiné v Ugandě, ve snaze o zlepšení životních podmínek místních lidí. V té době byl projekt teprve v hlavách nadšenců, kteří pro jeho realizaci sháněli finanční prostředky. Dnes má nemocnice za sebou víc než půlroční provoz. Vedle ADCH se na něm podílí ugandský partner – Diecéze Lugazi a Vysoká škola zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Bratislavě.

Česko-slovensko-ugandská nemocnice je postavena v městečku Buikwe poblíž Viktoriina jezera asi 60 km od hlavního města Kampaly. Na pozemku o výměře téměř jednoho hektaru byl vybudován soubor budov s 48 lůžky, gynekologicko-porodnickou částí a operačním sálem. V nemocnici v současné době pracuje přes 60 zaměstnanců. Po celou dobu provozu nemocnice jsou přítomni slovenští nebo čeští lékaři, kteří se střídají zhruba v tříměsíčních turnusech. Ještě se dokončuje školicí středisko pro porodní asistentky.

Většinu pacientů tvoří děti. Nejvíce jich přichází s akutní malárií, která je také nejvážnější (často i smrtelnou) nemocí jak u dětí, tak někdy i u dospělých. Mezi další nemoci patří zejména zápal plic, břišní paraziti, které způsobuje závadná voda či kontaminovaná potrava, a v neposlední řadě AIDS. V porodnici se za půl roku narodilo 146 zdravých miminek včetně prvních dvojčat – holčiček Babirye a Nakato.

Stavba a provoz nemocnice jsou financovány z velké části z prostředků získaných od jednotlivých dárců ADCH Praha. My jsme spolu s Divokými husami za těch 5 let přispěli na tento projekt celkem již částkou 43 710,- Kč. Věříme, že náš příspěvek pomohl dobré věci.

Vladimír Zikmund

dětem

Mrazivé teplo skautského Blažkova

Pár postřehů z pohledu nás rodičů, jejichž děti vyráží každé pondělí, středu či čtvrtek do klubovny na faru v Pellicové ulici, nosí hrdě žlutý šátek a hnědou košili a vrací se plni zážitků s nadšeným úsměvem a rozsvícenýma očima z výletů, z víkendovek, nemluvě už o letním táboře. A pak přišel druhý víkend v říjnu, na který jsme byli pozváni i my rodiče, abychom strávili společně tři dny na Blažkově. Píši za sebe, co bylo první, co se mi vybavilo. Krutá zima, studené chatky a nemocné děti v nastávajících dnech. Dvojíz z trojího se vyplnilo. To třetí, co chci popsat, se snad ani popsat nedá. Chvilé společně prožité v dřevěných chatkách pod stromy, jejichž listí se třepotavě snášelo na naše hrající si děti. A kdo že vlastně všechno toto pro nás unavené rodiče a neúnavné děti připravil? Spousta mladých lidí, kteří nějak patří k evangelickému skautu. Jak nám bylo jasné, když jsme je po očku pozorovali, už toho mají společně hodně prožitého a je jim spolu moc dobře. Dokázali uvařit bramborové šišky pro 70 lidí, nepřipálit ovesnou kaši, kterou já vždy v kastrolku připálím, horký kouřící čaj byl na stole v každou denní hodinu, i tehdy, když se nám v neděli ráno kouřilo od úst a děti běhaly po bílém poli pokrytém nádhernou jiskřivou jinovatkou.

Program pro malé, starší i nejstarší byl tak pestrý a rozmanitý, že se každý pobavil. Jen pro ilustraci: workshop pro příkrášlení lákal zejména dívčí typy, ale výsledky v podobě korálkových náušnic a řetízků přilákal i tváře mužů, kteří v této době pilně řezali dřevo a samozřejmě topili a topili. Pár nadšenců chystalo i malé dramatické ztvárnění jednoho klasického sobotního rodinného dopoledne a večer byla premiéra. Po vydatné svačině jsme se proháněli po louce s větrem a kdo pochopil pravidla hry Famfrpál, měl vyhráno.

Celé sobotní dopoledne bylo ve znamení hry Jumanji, kterou připravili nějací géniové, neboť úkoly, které měly plnit čtyři družstva, byly tak zapeklitě promyšlené, že jsme se konečně všichni i dost zahřáli. Tvůrcům skládáme poklonu za nápady i vtip, ale např. otočit karimatku, na níž stojí 9 lidí, se nám opravdu nepodařilo. Společný večerní zpěv a prezentace skupinek skautů a roverů ve formě promítání fotografií z jejich společně prožitých chvil jen dokládaly, že tito mladí lidé tvoří něco, co je tak vzácné v dnešním úspěchaném světě. Je to dar vztahů, přátelství, kamarádství, ochoty si vzájemně pomáhat. A dar víry. Co vnímáme my rodiče asi nejsilněji je, že tito mladí lidé jsou plni chuti věnovat svůj čas pro naše malé děti. A že jim opravdu něco důležitého předávají. Zůstává v nás vnitřní touha s tichou modlitbou, aby jednou i naše děti mohly připravit takovýto víkend pro další malé světlušky, vlčata, skauty a skautky.

Když jsme se v neděli po skautské pobožnosti a výborném obědě rozjížděli do svých domovů, byli jsme opravdu zahřátí.
Věra Osvaldová

Ještě stále mám před očima rozesmátou Strejdovu tvář, ještě mnou vzdáleně zní písně ze sborníku Svítá – modlitby, kterými jsem mohla i já odevzdat svá vnitřní hnutí Hospodinu. Ještě si vybavuji tichou silu dospělých, kteří přivedli své děti tam, kde začínají dávat druhým. Pobavila jsem se pátečními společenskými hrami, nahřívala si záda u ohně v jídelně, poslouchala datla tlukoucího do stromu a naslouchala padání zmrzlých listů. Celý víkend svítalo slunce, nad hnědým polem zářilo jasné modré nebe a v dálce zelená pastvina. Na takové nás vodiš, Pane, děkuji Ti za to.
Kateřina Szczepaniková

ze staršovstva

Brno I

Říjnová schůze staršovstva byla poznamenána nepřítomností bratra faráře Grubera zaviněnou jeho nemocí. Staršovstvo kladně hodnotilo dvě větší akce – návštěvu delegace ze sboru francouzské reformované církve v Basileji včetně společných bohoslužeb a hned následující ekumenické shromáždění s tématem důkůčinění. V neděli 21.10. proběhne v ČK za účasti bratra synodního seniora ordinace dvou nových duchovních, a tak bylo potřeba leccos dohodnout. Rozbíhající se kurzy Alfa byly rovněž hodnoceny kladně. Staršovstvo souhlasí s návrhem změny CZ a podporuje zřízení míst pro pastorální pracovníky. Vyhlásilo brigádu na generální úklid v ČK. Hodnocení nově zařazených prvků do bohoslužeb bylo odloženo na příště.
Olga Tydlitátová

Brno II

Diakonie a sbor – to byl 8. října první jednacím bod schůze. Staršovstvo ke svému jednání mělo tentokrát velmi konkrétní (a dobrou) příčinu: uvítali jsme jako hosta při jednání Mgr. Jana Soběslavského, ředitele Diakonie ČCE, střediska v Brně. Sbor Brno II představuje podle dosavadního uspořádání pro brněnské středisko tzv. spolupracující sbor – a rozhovor s novým ředitelem střediska se zaměřil na možnosti a perspektivy účasti dalších sborů ČCE na této spolupráci. (Ve skutečnosti je to tak, že na práci brněnské diakonie se od vzniku střediska podílely všechny sbory naší církve v Brně – a s nimi ovšem ještě další spolupracovníci.) – Jednáni o hospodářských záležitostech se tentokrát soustředilo k otázkám úhrad za proběhlé stavební práce v Blahoslavově domě a nezbytných oprav technického zařízení (rozvody plynu), které máme nečekaně, ale nevyhnutelně před sebou. Staršovstvo přijalo z podnětu PhDr. M. Šimsově návrh pro synod s cílem zlepšit možnosti správy sborových archivů, v nichž jsou často cenné historické materiály, a přitom pro sbory nebývá snadné je náležitě uchovávat.
Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Židenické staršovstvo jednalo na zářijové schůzi nejprve o navrhovaných změnách v provozu nedělní školy. Návrhy vzešly z diskuse, zahájené při sborovém pobytu na Blažkově, a byly staršovstvem přijaty. Nejvýraznější změnou bude, že každé dva měsíce budou jedny nedělní bohoslužby pojaty jako bohoslužby pro děti. – Dále jednalo staršovstvo kromě běžné operativy o plánovaných úpravách modlitebny, především jejího suterénu, kde dojde k úpravě kuchyňky a ke zřízení vyučovací místnosti pro NS, jež může sloužit též jako klubovna. Navrhovaná úprava bude řešit též potřeby rodičů s malými dětmi.

Na říjnové schůzi projednalo židenické staršovstvo činnost skupiny mládeže a konstatovalo, že se mládež schází ve větším počtu než v minulých letech a že její práce je bohatá a užitečná, slušelo by se ovšem přiměřet tuto věkovou kategorii např. k asistenci v NS, ke křesťanské službě, k účasti na partnerství se zahraničními sbory apod. Dále přišla na pořad příprava vzpomínkového setkání ke 20. výročí úmrtí faráře V. Kaluse (2. prosince v 17 hod.), diskuse o finančních prioritách. Staršovstvo vyslovilo souhlas s návrhem několika členů sboru pořádat v židenickém kostele vždy jednou za měsíc „bohoslužby Taizé“.

Jana Nechutová

modlitba

Modlitba před zrcadlem

Můj Pane,
vidím, jak stárnu.
Kdysi jsem toho tolik stačil,
teď už nic nejde tak, jak bych chtěl.
Jsem pomalejší, jen čas mi běží stále rychleji,
ubývá dobrých nápadů, přibývá obtíží.
Nechci si stěžovat,
protože by všechno mohlo být daleko horší,
ale stárnout není snadné, aspoň ne pro mne.
Je pravda, že vidím věci trochu jinak než dřív,
ale nezdá se mi, že bych byl o to moudřejší.
Jedno však vím jistě:
když nemohu spoléhat na sebe,
o to víc smím spoléhat na tvou věrnost.
Teď už mám naději jen v tobě.
Neopust' mne, můj Pane, když mě sevře samota,
jestliže nesnáším sám sebe, ty se mě ujmi,
propadnu-li panice, daruj mi pokoj,
když si chci stěžovat, naplň srdce i ústa vděčností.
Moje síly ubývají, ale tvá láska,
jež mě provázela celý život,
zůstane se mnou na věky.

Luděk Rejchrt, Modlitby šeptem

obrázek na obálce: Jindra Hubková, Obrázky z bible, ČBS 1998

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Melicharová, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,
email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>